A photograph of a white building with a red-tiled roof and several Polish flags in the foreground. The building has multiple windows with brown shutters. The sky is blue with some clouds. The flags are in the foreground, partially obscuring the building.

Mazurek Dąbrowskiego losy hymnu RP

Legiony Polskie we Włoszech

Po upadku Insurekcji kościuszkowskiej, wielu jej uczestników udało się na emigrację.

Dzięki ich staraniom 9 stycznia 1797 roku podpisano umowę, na mocy której powstały Legiony Polskie we Włoszech.

Dowództwo nad Legionami powierzono gen. Janowi Henrykowi Dąbrowskiemu

LES POLONAIS à MILAN.

POLACY W MEDIOLANIE.

Le général Jan Henryk Dąbrowski, commandant en chef des légions polonaises en Italie, se tient au milieu de ses soldats devant le portail principal de la cathédrale de Milan, le 9 janvier 1797.

LES POLONAIS à MILAN.

POLACY W MEDIOLANIE.

Jeszcze Polska nie umarła

**Jeszcze Polska nie umarła,
kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wydarła,
szablą odbijemy.**

**Marsz, marsz, Dąbrowski
do Polski z ziemi włoski
za Twoim przewodem
złączem się z narodem.**

20.07.1797 Regio nell Emilia

Pieśń Legionów Polskich włośczech

Jeszcze Polska nie umarła,
kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wydarła,
szablą odbijemy.

Marsz marsz Dąbrowski
do Polski z ziemi włoski
za Twoim przewodem
złączem się z narodem.

Tak czarnecki do Poznania
urwał się przez morze
dla naszej ratowania
po szwedzkim rozbiore.

Marsz marsz ed

... dzień wartę

Żołnierze co raz więcej gustu do Twojej pieśni nabierają

W liście z 29 sierpnia 1797 gen. Jan Henryk Dąbrowski pisze:

„Żołnierze do Twojej pieśni nabierają coraz więcej gustu, my ją sobie często nuciemy z winnym szacunkiem dla autora, którego kochać i być przyjacielem nigdy nie przestanę”

6 listopada 1806

Pieśń Legionów Polskich we Włoszech
towarzyszyła triumfalnemu wjazdowi
gen. J. H. Dąbrowskiego i J. Wybickiego
do Poznania 6 listopada 1806

Księstwo Warszawskie

Paradoksalnie w okresie istnienia Księstwa Warszawskiego, pieśń pomimo swej popularności, nie była mile widziana przez polskie władze.

Dla wodza naczelnego, którym został książę Józef Poniatowski, nie na miejscu było sławienie pieśnią konkurenta

Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego

W Królestwie Polskim rolę hymnu pełnił utwór Alojzego Felińskiego „Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego” czyli dobrze znana po dziś dzień pieśń „Boże, coś Polskę”.

*Przed Twe ołtarze zanosim błaganie,
Naszego Króla zachowaj nam Panie!*

Marsz, marsz... Skrzynecki

Mazurek Dąbrowskiego powrócił w chwale w okresie Powstania Listopadowego. Powszechnie uznanym hymnem narodowym stał się po bitwie pod Grochowem, 25 lutego 1831 roku gdzie oddziały piechoty generała Józefa Chłopicki, ruszyły do ataku na bagnety śpiewając „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Warszawianka

już w 6 tygodni po sławnej bitwie grochowskiej, pojawiła się nowa pieśń, której słowa bardzo dobrze oddawały nastrój chwili:

***Oto dziś dzień krwi i chwały,
Oby dniem wskreszenia był!
W tęczę Franków orzeł biały
Patrząc lot swój w niebo wzbił***

Chorał Ujejskiego

W okresie Wiosny Ludów, po strasznych przeżyciach rabacji powstał przejmujący utwór Kornela Ujejskiego pt. **Chorał** zaczynający się od słów:

Z dymem pożarów, z kurzem krwi bratniej

Do Ciebie Panie bije ten głos

Skarga to straszna, jęk to ostatni,

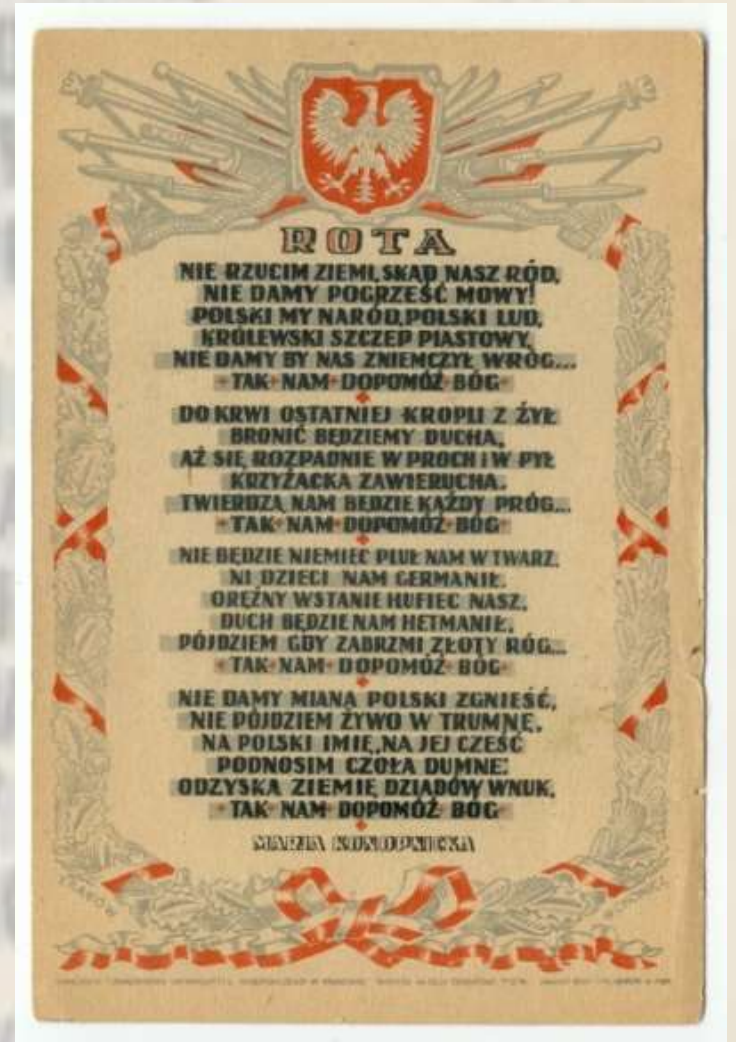
Od takich modłów bieleje włos.

Pieśń Grunwaldzka

W 1908 roku Maria Konopnicka napisała pieśń, którą po raz pierwszy wykonano w Krakowie w 1910 roku w czasie obchodów grunwaldzkich. Dzisiaj znana jest pod tytułem **Rota**.

*Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy!
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep piastowy,
Nie damy, by nas zniemczył wróg...
— Tak nam dopomóż Bóg!*

Pieśń I Brygady Legionów Polskich

*Legiony to żałobna nuta,
Legiony to skazańców głos.
Legiony to żołnierska buta
Legiony to ofiarny stos!*

*My pierwsza brygada,
Strzelecka gromada
Na stos rzuciliśmy nasz życia los
na stos na stos!*

22.03.1921

Rozkaz n. 221

Ministra Spraw Wojskowych

O. N. K. W. 776.

221.

Oddawanie honorów przy odgrywaniu „Mazurka Dąbrowskiego” i hymnów państw sprzymierzonych.

W czasie grania lub odśpiewania „Mazurka Dąbrowskiego” mają osoby wojskowe stać w postawie zasadniczej na „Baczność”, a pod gołem niebem oddać jeszcze i przepisane honory. Oddawanie honorów przez oddziały mają zarządzić ich D-cy.

Tak samo mają się zachować oddziały i osoby wojskowe przy odegraniu hymnów państw sprzymierzonych.

Orkiestry wojskowe mogą grać hymny narodowe tylko na rozkaz i odpowiedzialność przełożonych im dowódców.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Nr 11

Rok IV.

WARSZAWA,
dnia 22 marca
1921 r.

DZIENNIK ROZKAZÓW

TREŚĆ:

- I. Rozkazy Ministra Spraw Wojskowych.
210. Traktowanie podań i pism, pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego.
211. Przywracanie dawnych nazwisk rodowych osobom wojskowym, korzystającym z pseudonimów.
212. Zezwolenie oficerom na umieszczanie artykułów w „Strzelcu”.
213. Uzupełnienie rozkazu o organizacji orkiestr wojskowych.
214. Urlopowanie wojskowych absolwentów medycyny.
215. Odkomenderowanie na studia studentów medycyny.
216. Dodatkowa instrukcja do Tymcz. przep. rew. i superrewiz. „San 6”, w przedmiocie postępowania rewizyjnego, względnie superrewizyjnego dla b. wojskowych armii zaborczych.
217. Wcielenie Zarządu Bud.-Kwat. Centr. Urz. do D. O. G. Warszawa — wydzielenie z D. VIII M. S. Wojsk.
218. Przedstawiciel Działu Kontroli Gospodarczej D. O. G. w składzie Komisji Kwaterunkowej.
219. Zorganizowanie przez D. VIII M.S. Wojsk. Ekspozytury w Sosnowcu dla ekspedycji węgla.
220. Zakaz zatrudniania sił pomocniczych sokrewnionych z oficerami w tychże biurach.
221. Oddawanie honorów przy odgrywaniu „Mazurka Dąbrowskiego” i hymnów państw sprzymierzonych.

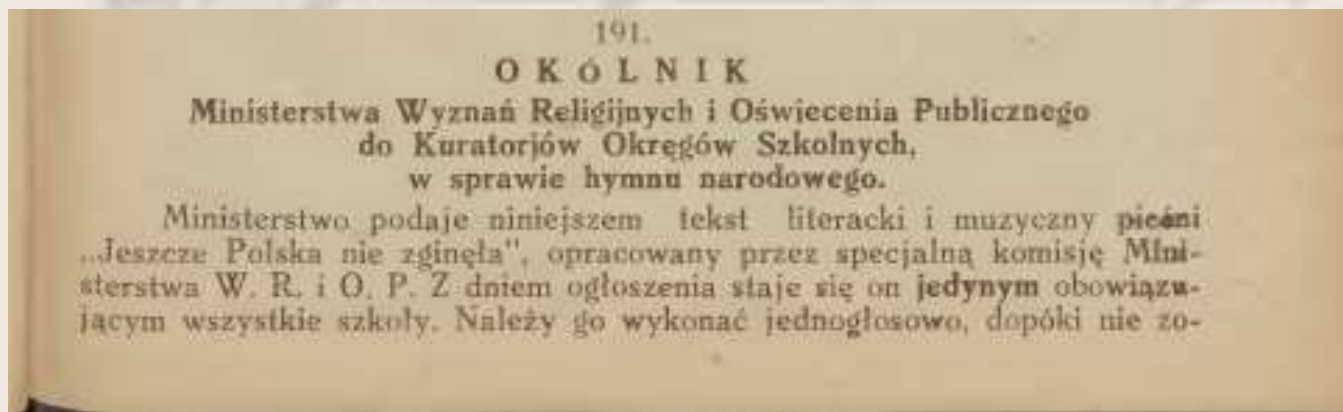
DZIAŁ GOSPODARCZY.

222. Umowy z firmami przy zakupach zagranicznych. Odbiór materjałów.
223. Przesyłanie rachunków, urgens.
224. Opłata rachunków za kredytowane przejazdy osób wojskowych i przewóz bagaży, przesyłek, oraz transportów wojskowych z Polski do Gdańska i z powrotem.
225. Wyzywienie personelu instruktorskiego w szkołach wojskowych.
226. Zamiana mąki chlebob.
227. Normy zamiany artykułów spożywczych.
228. Pobieranie opłatowych racji przez oficerów i urzędników wojskowych.
229. Tabela płac podstawowych i dodatków drożdżnianych.
230. Unieważnienia.

Obwieszczenia (1—7).
Załączniki (1—4).

15.10.1926

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

392 Dziennik Urzędowy. Poz. 191. Nr. 14

stanie opublikowana właściwa i znów ogólnie obowiązująca harmonizacja chóralna.

Warszawa, dnia 15 października 1926 r. (Nr. O. Prez. 11501/26),
Za Ministra, Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(-) **St. Gayczak.**
Podsekretarz Stanu.

Załącznik do Nr. O. Prez. 11501/26.

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA

*Stawa Józefa Wybickiego (z r. 1797).
Autor woliłby arżany.*

Allegro (♩ = 92)

1 Je - szcze Pol - ska nie zgi - ne - ła,
2 Przej - dziem Wi - śle, przejdziem War - tę,
3 Jak Czar - nie - cki do Po - zna - nia
4 Już - tam oj - ciec do swej Ba - si

1 Kie - dy my zy - je - my,
2 Be - dziem Po - ła - ka - mi,
3 Po - szwedz - kim za - bo - rze
4 Mó - wi za - pla - ka - ny:

1 Co nam ob - ca prze - moc wie - ła,
2 Dał nam przy - kład Bo - na - par - te,
3 Dla oj - czy - zny ra - to - wa - nia
4 Słu - chaj je - no, po - no na - si

1 Sza - błą od - bie - rze - my,
2 Jak zwy - cie - ść ma - my,
3 Wró - cim się przez mo - rze,
4 Bi - ją w ta - ra - ba - ny!

Marsz, marsz. Da - bro - wski,
Z zie - mi wło - skiej do Pol - ski! Za two - im prze -
wo - dem Zła - czym się z na - ro - dem.

26.02.1927

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych

Ostateczne formalne zatwierdzenie
pieśni „Jeszcze Polska nie zginęła”

60.

Okólnik Nr. 49 z dn. 26 lutego 1927 r. Nr. OL.
9722 do Pana Wojewody (wszystkich).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje przy niniejszem tekst literacki pieśni: „JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA” opracowany przez specjalną Komisję Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Tekst ten należy uważać za jedynie obowiązujący. Opracowanie harmoniczne zostanie ustalone i podane do wiadomości w najbliższym czasie, a tekst muzyczny ukaże się w najbliższym numerze Dz. Urzędowego Min. Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych:

1 załącznik

(—) *Sławoj Składkowski*

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy,
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy,
Marsz, marsz Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski!
Za twoim przewodem,
Złączym się z narodem.

Polska Rzeczpospolita Ludowa

Po II wojnie światowej władze komunistyczne pozostawiły "Mazurka Dąbrowskiego" w niezminionej formie. Zapis o obowiązującym hymnie narodowym znalazł się w poprawce do konstytucji PRL dopiero 1976 r.

31 stycznia 1980 r. tekst i nuty hymnu w harmonizacji Kazimierza Sikorskiego zostały zatwierdzone przez Sejm RP w ustawie o godle, barwach i hymnie.

Rzeczpospolita Polska

Po zmianach ustrojowych z 1989 roku powrócono do nazwy Rzeczpospolita Polska.

W 1991 roku Orzeł Biały odzyskał koronę, którą zabrano mu w 1956 roku.

Zarówno barwy narodowe jak i hymn nie zostały zmienione.

Dziękuję

Przemysław Rey

Kurator

Muzeum Hymnu Narodowego w Będminie

Oddział Muzeum Narodowego w Gdańsku